

EPIDURÁLNÍ ANALGEZIE BĚHEM PORODU

Epidurální analgezie je jednou z metod používaných ke zmírnění porodních bolestí. Na naší klinice jde o metodu již dlouho zavedenou, dobře ověřenou a zároveň pro svou efektivnost i nejčastěji používanou. Následující text přináší základní informace o této metodě. Je ale nutné se rovněž seznámit s **Informovaným souhlasem s anestezií a následnou poanestetickou péčí (IS-KARIM-001)** a vyplnit **Anesteziologický dotazník (F-KARIM-049)**.

SEZNÁMENÍ S METODOU:

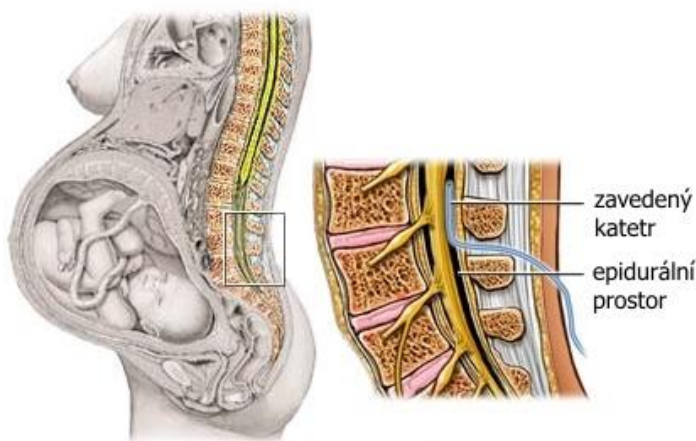
Klíčová slova: *dura mater* = tvrdá plena, vnější z míšních obalů

epidurální = prostor zevně kolem míšních obalů
bezbolestnost

anestezie = znecitlivění, necitlivost

analgezie = zmírnění bolesti,

místní anestetikum = znecitlivující látka

Co je to epidurální analgezie?

Epidurální analgezie znamená podání malé dávky místního anestetika do epidurálního prostoru. Tato analgezie zmírní vnímání porodních bolestí, ale celkový stav rodičky a plodu ovlivní jen minimálně.

Epidurální analgezie se podává během porodu před nástupem nejsilnějších porodních bolestí. Vhodnou dobu pro podání epidurální analgezie určí porodník nebo porodní asistentka, výkon provádí anesteziolog. Při podání epidurální analgezie je nutná dobrá spolupráce rodičky s anesteziologem.

Jak se epidurální analgezie podává?

Po běžné předporodní přípravě na porodním lůžku. Porodní asistentka Vám zavede infuzi s iontovým roztokem a změří Vám krevní tlak. Potom si lehnete na levý bok (lze i v sedě), anesteziolog sterilně očistí místo vpichu v oblasti bederní páteře, obloží jej sterilními rouškami a znecitliví kůži a podkoží tak, aby vlastní vpich do epidurálního prostoru již nebyl bolestivý, měla byste cítit pouze tupý tlak. Anesteziologická sestra Vám poté pomůže správným způsobem vyhrbit záda – udělat „kočičí hřbet“, tj. nohy pokrčené v kolenou přitáhnout k břichu a bradu co nejvíce sklonit k hrudníku. Potom anesteziolog zavede speciální epidurální jehlu do epidurálního prostoru, kam podá místní anestetikum. Epidurální jehlou provlékne epidurální katetr (tenkou plastovou hadičku). Tímto katetrem může být v případě potřeby do epidurálního prostoru přes antibakteriální filtr podána další dávka místního anestetika. Místo vpichu se sterilně zalepí. Potom se otočíte zpět na záda do pohodlnější polohy. Tento výkon trvá zpravidla několik minut.

Jak a jak dlouho epidurální analgezie působí?

Asi za 10 až 15 minut po podání místního anestetika do epidurálního prostoru ucítíte zmírnění porodních bolestí, takže budete cítit děložní stahy jen jako tlak. Úplné znecitlivění (anestezie) není vhodné, protože by zpomalilo průběh porodu. Porod tedy nebude zcela bezbolestný, ale mnohem méně bolestivý a pro Vás (a přeneseně i pro Vaše dítě) mnohem snesitelnější.

Jedna dávka místního anestetika podaná do epidurálního prostoru působí asi 60 až 120 minut. Do epidurálního katetru je možné během porodu místní anestetikum v těchto intervalech přidávat.

Se zavedeným epidurálním katetrem můžete během I. doby porodní měnit polohu na porodním lůžku, chodit, využít relaxační sprchu nebo balon. Relaxační koupel není možná, protože se při ní zvyšuje riziko vstupu infekce v místě zavedení epidurálního katetru.

II. doba porodní se ohlásí nutkavým pocitem na tlačení. Epidurální analgezie neovlivní Vaši schopnost „tlačit“ během vlastního porodu, ale je časté, že úleva od bolesti již není tak výrazná. Na druhou stranu ale může epidurální analgezie v této fázi porod výrazně urychlit uvolněním svalstva pánevního dna.

Pokud bude třeba těsně po porodu ošetřit porodní poranění, je možné do katetru přidat místní anestetikum a toto ošetření provést bezbolestně pouze v místním znecitlivění. Epidurální katetr je zpravidla vytažen před Vaším odchodem z porodního sálu na oddělení šestinedělí.

Výhody epidurální analgezie:

- přináší dobrou analgezi pro matku a nemá negativní vliv na dítě
- epidurální analgezi je možné přidáním silnějšího anestetika do katetru změnit na epidurální anestezii (např. při potřebě císařského řezu), která je především pro matku bezpečnější než anestezie celková
- je výhodná u rizikových rodiček (s vysokým krevním tlakem, bronchiálním astmatem, myastenii apod.)
- epidurální analgezie nezvyšuje výskyt bolestí zad způsobených zátěží pohybového aparátu během těhotenství

Nevýhody epidurální analgezie:

- každá metoda tlumení porodních bolestí má svá rizika a nese s sebou možnost komplikací
- některé matky mohou po porodu pociťovat bolest v zádech v místě vpichu epidurální jehly; tato bolest odezní většinou spontánně během několika dnů
- jednou z komplikací epidurální analgezie (v 1%) je proniknutí jehly přes dura mater do mozkomíšního moku; v tomto případě se mohou po porodu objevit silnější bolesti hlavy. Důležité je, abyste včas informovala ošetřující personál o objevení se takovýchto potíží, a mohla být zahájena adekvátní léčba (pitný režim, analgetika, klid na lůžku, event. zalepení otvoru v dura mater tzv. záplatou z vlastní krve, která je většinou dobře účinná).
- ostatní komplikace, jako je krvácení do páteřního kanálu, neurologické komplikace nebo infekce jsou možné, ale naštěstí velmi vzácné

Pro koho je a není epidurální analgezie vhodná?

Epidurální analgezi lze podat v podstatě každé rodičce, výjimkou mohou být rodičky s alergií na místní anestetika, s celkovou infekcí, rodičky s nedostatečným srážením krve nebo naopak léčené léky proti srážení krve. Punkci epidurálního prostoru a zavádění katetru mohou ztížit deformity páteře nebo výrazná nadváha rodičky.

ZÁVĚREM...

Jakékoliv další dotazy týkající se anestezie či analgezie v průběhu porodu Vám rád zodpoví každý anesteziolog nebo Váš porodník. Přejeme Vám, abyste prožila jeden z nejkrásnějších okamžiků svého života.

Klidný a příjemný průběh Vašeho porodu Vám přeje tým anesteziologů.